

TOEKOMST PLATTELAND

De tijd dat de boer de baas was op het platteland is voorbij. De landbouw, benadrukt de ZLTO, moet zich aanpassen aan die veranderende omstandigheden en de dialoog zoeken.

Boer moet anders gaan denken

Eén van de grootste uitdagingen voor de boer anno 2011, is het vertrouwen en het contact met de samenleving herstellen.

door **Pascale Thewissen**
e-mail: p.thewissen@ed.nl

MARIAHOUT - Laatst kwam hij een boer tegen die vertelde over zijn zieke moeder die alleen in een kamertje in het ziekenhuis lag en geen medische behandeling kreeg omdat ze besmet was met MRSA, ook wel bekend als de varkensbacterie. En dan was er de tuindersdochter die een ongeneeslijke schimmelinfectie op haar voorhoofd had. Het kind had de huidziekte opgelopen in de kassen. Haar vader bleek een bestrijdings-

middel te gebruiken, waardoor ze besmet was geraakt met de superbacterie ESBL en resistent was tegen alle antibiotica. Niets hielp. „We moeten dit soort zaken niet afdoen als iets waarmee ze ons willen pakken. Het is ons probleem. En wij moeten er iets aan doen. Bijvoorbeeld met elkaar afspreken dat we dat soort bestrijdingsmiddelen niet meer gebruiken.”

Anders gaan denken. Dat is de boodschap waarmee voorzitter Hans Huijbers van de ZLTO (Zuidelijke Land en Tuinbouw Bond) door het Brabantse land trekt. In twee jaar tijd doet hij alle 68 afdelingen van de ZLTO aan. De samenleving verandert snel en de boer moet zich aanpassen, houdt hij zijn achterban voor. Het is een atypische boodschap, die de ZLTO-voorzitter verkondigt. En die niet altijd in goede aarde valt. De landbouw staat volgens hem voor een reeks zware uitdagingen. Eén daarvan is het vertrouwen en

Landbouw verdwijnt

- Volgens de studie 'Waar de landbouw verdwijnt. Het Nederlandse cultuurland in beweging' van het Ruimtelijk Planbureau zal de aanblik van het Nederlandse platteland de komende decennia flink veranderen.
- Op steeds meer plaatsen verdwijnt de landbouw als dominante functie en daarmee als bepalend van het landschap.
- Een van de gevolgen is dat de

grens tussen stad en platteland vervaagt.

- Zestig procent van de boeren is ouder dan vijftig jaar; slechts vijftien à twintig procent geeft aan opvolging te hebben.
- Wie wil uitbreiden, moet zich erbij neerleggen dat dat niet meer op één locatie kan, maar dat hij zijn agrarische bedrijf op verschillende (bestaande) locaties moet uitbouwen.

Hans Huijbers: „Het contact tussen

boer en burger is contact met de samenleving herstellen. Want de weerstand tegen de intensieve veehouderij en alles wat mega is, is groot. „Ook een grote aardbeien-, champignon- of boomkwekerij stuit op verzet.” Hoog opgelopen ruzies als in Huijgevoort en Heiakker, in Middelbeers, waar boeren en dorpsbewoners elkaar amper meer groeten, zijn landelijk nieuws geworden: ze zijn exemplarisch voor hoe diep de kloof is. Mensen die generaties lang naast elkaar wonen, staan tegenover elkaar. Het contact tussen boer en burger is weg. „De huidige generatie denkt dat de melk uit de fabriek komt.” Onbekend maakt onbemind, wil hij maar zeggen. Boeren moeten de schuld nadrukkelijk bij zichzelf zoeken. „Wanneer”, vraagt Huij-

bers een zaal van

boeren in Maria eens met je naar stal gebanjerd? I die bezwaar ind ste uitbreiding?’ zaal als geen enl hoog gaat. Het is lastig, gee de tegenstander veehouderij in g „De discussie ov wordt gevoerd o tie en wordt vaa ‘nimby-syndroo yard, niet in mij gaat niet over de passing in het la nerale oplossing welzijn. Het gaar De burger wordt met Q-koorts, re

70 %

Zeventig procent van de bezittingen in het buitengebied is in agrarische handen.

“De huidige generatie denkt dat de melk uit de fabriek komt.”

Hans Huijbers.

weg.”

foto De Beeldkuil/Marcel Bekken

n zowat honderd hout, „heb je nog ste buren door de nclusief die ene iende tegen je laat’ Gegniffel in de cele vinger om-

ft hij toe, om met s van de intensieve esprek te gaan. er de veehouderij p basis van emo- k gevoed door het m’ (*not in my back-* n achtertuin). Het : feiten: over de indschap; over min- en of meer dieren- t puur over gevoel. t geconfronteerd sistente bacteriën,

MRSA, ESBL's en fijnstof en vindt dat het anders moet. Hij weet ook niet hoe, en is dus tegen. Wij moeten leren om met die emotie om te gaan. We zeggen te gauw: Je snapt er niks van.”

Hoe het dan moet, wil één van de aanwezige landbouwers weten. Huijbers: „Het begint met het erkennen dat het misschien een terrechte emotie is. Dat je niet moet reageren met: ‘Ja, maar’. Maar moet beginnen met begrip te tonen: ‘Zo heb ik het nooit bekeken, misschien heb je wel gelijk.’” De boer, benadrukt hij, moet zich aanpassen aan de veranderende omstandigheden. Landbouw moet niet langer de oorzaak of onderdeel zijn van de problemen op het platteland, maar de oplossing. Bijvoorbeeld als leverancier van

groen gas middels biomassa-vergisting.

Huijbers pleit voor nieuwe allianties met niet zo voor de hand liggende partners als Wakker Dier, de grote plaaggeest van de bio-industrie, die met de reclamecampagne tegen de kiloknaller de pijlen eens niet op de boer maar op de consument en de supermarkten richtte. Een goede zet, vond Huijbers. Het kwam hem op scheepslanding kritiek te staan van varkensboeren die de ZLTO boos de rug toekeerden.

Maar hij krijgt ook bijval. Het besef dat de boer niet langer de baas is op het platteland, groeit elke dag. „Zeventig procent van de bezittingen in het buitengebied is in agrarische handen. Het eigendom is van ons, maar niet de zeggen-

schap”, vat Huijbers het samen. De stedeling fietst, recreëert, beleeft het platteland. De stad rukt op; de macht van de boerenlobby is tanende. Schaalvergroting is uit, duurzaamheid in.

De ZLTO-voorzitter hamert erop dat verduurzamen niet iets is wat alleen de samenleving wil. „Het is wat wij willen.”

De boer moet volgens hem ook beter inspelen op nieuwe trends. Bijvoorbeeld de toegenomen vraag naar streekproducten en real food en de tendens in de samenleving om minder vlees te eten, mede als gevolg van de vergrijzing. „Ik geloof dat niet, dat je minder behoefte hebt aan voedsel als je ouder wordt”, grapt de corpulente Huijbers. „Maar ons pa zegt: dat komt nog wel.”